

Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005

Een samenvatting

De minister van Financiën heeft op 17 mei 2006 het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) en de departementale jaarverslagen over 2005 aan de Tweede Kamer aangeboden. Het FJR blikt terug op het in 2005 gevoerde beleid en het financieel beheer en geeft weer wat er in het afgelopen jaar gerealiseerd is ten opzichte van de Miljoenennota, die anderhalf jaar daarvoor op Prinsjesdag is ingediend. Dit informatieblad bevat een samenvatting van het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005.

Inhoudsopgave

pagina

1. Inleiding	2
2. Belangrijkste resultaten van het gevoerde beleid in 2005	2
3. De economische en financiële situatie over 2005	8
4. De totale uitgaven en inkomsten	10

1. Inleiding

Aan het begin van deze kabinetsperiode heeft het kabinet een hervormingsagenda opgesteld om Nederland structureel te versterken. Belangrijke doelen uit deze agenda zijn een sterkere economie, een veiliger samenleving en een slagvaardiger overheid. Na het tweede volle jaar van zijn regeerperiode ligt het kabinet op koers met de uitvoering van de agenda. In deze samenvatting staan de resultaten van het gevoerde beleid ten aanzien van de speerpunten centraal.

2005 is in diverse opzichten een omslagjaar geweest. De eerste effecten van het ingezette beleid werden zichtbaar. Aan het eind van 2005 trok de economie aan, mede door een gestegen consumentenvertrouwen. De financiële positie van de overheid is verbeterd, dit uitte zich in een verbetering van het EMU-tekort naar 1/4 procent.

2. Belangrijkste resultaten van het gevoerde beleid in 2005

Een sterkere economie

Het kabinet heeft door loonmatiging de basis gelegd voor herstel van de concurrentiekracht van Nederland en daardoor de economische groei een impuls gegeven. Dankzij het verminderen van administratieve lasten hebben ondernemers meer ruimte gekregen voor ondernemerschap. Na een slecht begin van het jaar werd het economische herstel in de tweede helft van 2005 zichtbaar (zie hoofdstuk 3).

Doelstelling:	Voortgang:
Herstel van concurrentiekracht	Nederland van de 12 ^e naar de 11 ^e plaats op ranglijst World Economic Forum.
Verlaging administratieve lasten	Tot en met 2005 is een daling met 9 procent bereikt.

Herstel van concurrentiekracht door loonmatiging

In Nederland waren de arbeidskosten in de afgelopen jaren (1997-2004) meer gestegen dan bij onze concurrenten in Europa. Hierdoor zijn onze producten meer in prijs zijn gestegen dan die van onze concurrenten. Onder meer een matiging van de arbeidskosten (loonmatiging) was nodig om de concurrentiepositie te verbeteren. De overheid heeft als werkgever van ambtenaren zelf het goede voorbeeld gegeven en heeft een beroep gedaan op de sociale partners in de marktsector om de lonen te matigen. De lonen – en dus de arbeidskosten - zijn sinds twintig jaar niet meer zo weinig gestegen als in 2005. De al jaren aanhoudende verslechtering van onze concurrentiepositie werd gestopt en Nederland kon in 2005 een groter deel van de wereldhandel naar zich toetrekken.

Vermindering administratieve lasten

In 2007 moeten de administratieve lasten voor ondernemers met een kwart verminderd zijn. Het grootste deel van de maatregelen gaat in 2006 en 2007 in. In 2005 is het voor ondernemers mogelijk gemaakt hun aangifte voor de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting via Internet (www.belastingdienst.nl) te doen. Douaneprocedures voor in- en export van goederen zijn eenvoudiger gemaakt. En voor de agrarische sector is de mestafzetovereenkomst afgeschaft. In 2005 is met deze en andere maatregelen een vermindering van ongeveer 500 miljoen euro gerealiseerd. Samen met voorgaande jaren zijn de administratieve lasten met 9 procent verminderd ten opzichte van 2002. Het kabinet ligt hiermee op koers.

Verminderen werkloosheid en vergroten arbeidsparticipatie

Voor het versterken van de economie is het nodig dat er meer mensen aan de slag gaan en dat mensen langer blijven werken. De hervormingen in de Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt en de fiscale en andere maatregelen dragen bij aan het beter benutten van het arbeidspotentieel in Nederland. Doel is dat minder mensen in een uitkeringssituatie terechtkomen (instromen) en dat meer mensen vanuit een uitkeringssituatie aan het werk worden geholpen (uitstromen). Ook heeft het kabinet de combinatie werken en zorgen voor kinderen makkelijker gemaakt en de arbeidsparticipatie vanuit bepaalde groepen zoals ouderen bevorderd. Gedurende 2005 begon de werkloosheid voor het eerst sinds jaren weer te dalen. Het totale aantal uitkeringen (WW, bijstand en arbeidsongeschiktheid) is in 2005 met 90 duizend gedaald (zie hoofdstuk 3).

Doelstelling:	Voortgang:
<p>Beperking jaarlijkse instroom van arbeidsongeschikten tot maximaal 25.000 (vanaf 2006).</p>	<p>Nieuwe wet arbeidsongeschiktheid ingevoerd eind 2005. Mensen die nog in staat zijn om te werken, moeten aan de slag. Mensen die echt niet meer kunnen werken, krijgen inkomensbescherming. Verwachte instroom van duurzaam arbeidsongeschikten in 2006: 15.000.</p>
<p>Toename van de uitstroom door reïntegratie van het aantal uitkeringsgerechtigden (vanuit de WW en de bijstand) naar een betaalde baan met 25%.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitstroom naar regulier werk van 26% naar 34% (stijging van 30%). • Verantwoordelijkheid voor reïntegratie van bijstandgerechtigden heeft positief gewerkt. • Herbeoordeling van arbeidsongeschikten gestart. In 39% van de gevallen: verlaging of beëindiging van de uitkering. Deze mensen krijgen ondersteuning bij reïntegratie.
<p>Bevorderen combinatie arbeid en zorg: 19% van de werknemers wil arbeid en zorg combineren, maar doet dat op dit moment nog niet. Kabinet wil dat deze deze groep in 2007 een kwart kleiner is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wet kinderopvang is ingevoerd: ouders kunnen kinderopvang naar wens kiezen, beoogd is dat werkgevers een derde deel vergoeden. • Wetgevingstraject levensloopregeling afgerond, hiervoor brede voorlichtingscampagne ingevoerd. • Per 1 juni 2005 is het recht op langdurend zorgverlof ingevoerd.
<p>Verhogen arbeidsparticipatie ouderen naar 40%.</p>	<p>Arbeidsparticipatie in 2005 verder gestegen naar 39,7 % (39,2 % in 2004), o.a. door premievrijstelling bij het in dienst nemen en het in dienst houden van oudere werknemers.</p>

Verbeteren onderwijs, kennis en innovatie

Het kabinet heeft in 2005 ingezet op goed en doelgericht onderwijs, onderzoek, kennis en innovatie. Dit zijn voorwaarden voor een sterke economie en voor een slimme en creatieve samenleving die voorbereid is op ontwikkelingen als globalisering en technologische vooruitgang. Europa moet de meest vooruitstrevende kenniseconomie in de wereld worden, zo staat in de 'Lissabon agenda'. Ook Nederland heeft een nationaal hervormingsplan ingediend om de 'Lissabon agenda' een nieuwe stimulans te geven. Nederland moet slimmer werken en nieuwe producten ontwikkelen. Meer hoogwaardig onderzoek en een betere benutting daarvan is nodig om in de toekomst groei en welvaart te kunnen realiseren en binnen Europa tot de voorhoede te behoren op het gebied van innovatie. Daarom is en wordt de samenwerking tussen wetenschap en bedrijfsleven verbeterd, de kwaliteit van toponderzoek verhoogd en is ingezet op meer studenten in exacte vakken, bèta- en techniek.

Doelstelling:	Voortgang:
Nederland in de Europese voorhoede op het gebied van innovatie	<ul style="list-style-type: none">• Nederland van de 8e naar de 7e plaats binnen de EU.• In 2005 1 miljard euro extra geïnvesteerd, onder meer in praktijklokalen voor het VMBO en in lesmateriaal MBO.• Impuls gegeven aan toponderzoek.
Betere samenwerking tussen onderwijs, wetenschap en bedrijfsleven	<ul style="list-style-type: none">• Succesvol experiment met 1000 innovatievouchers (= tegoedbonnen voor bedrijven om kennis te kopen of onderzoek te laten doen). Deze vouchers zijn inderdaad gebruikt voor extra kennisinkoop, en niet voor vervangende kennisinkoop.• Fiscale faciliteit voor stimulering van onderzoek en ontwikkeling (WBSO) voor procesinnovaties uitgebreid.
Versterken van kwaliteit toponderzoek	<p>In 2005 basis gelegd voor een betere benutting van innovatiegericht onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none">• Promoveren wordt aantrekkelijker door bijvoorbeeld financiële stimulansen voor talentvolle onderzoekers.• Geld beschikbaar gesteld om de beste onderzoekers en de beste samenwerkingsverbanden van bedrijven en kennisinstellingen meer mogelijkheden te geven.

Mobiliteit & infrastructuur

Een goede bereikbaarheid draagt bij aan de internationale concurrentiepositie van Nederland en de economische groei. Randvoorwaarden daarbij zijn veiligheid en kwaliteit van leefomgeving. Bereikbaarheid (over de weg, per spoor en over water) en voorspelbaarheid van de reistijd staan centraal. Enkele doelen en resultaten zijn:

Doelstelling	Voortgang
Het verminderen van achterstallig onderhoud aan wegen met 45% in 2008 ten opzichte van 2003.	<ul style="list-style-type: none"> • In 2005 is 145 extra kilometer weg vervangen. • Tot en met 2005: 325 kilometer achterstallig onderhoud gedaan (11,2%).
Betere bereikbaarheid per spoor: in 2007 rijdt 87-89 % treinen op tijd (in 2002 81%)	<ul style="list-style-type: none"> • Enkele nieuwe stations opgeleverd (Ypenburg en Arnhem Zuid). • In 2005 zijn 84,7% treinen op tijd. Punctualiteit afgenomen t.o.v. 2004 (mede door slecht weer).
Capaciteitsvergroting van en betere doorstroming op rijkswegen, 30% minder files	<ul style="list-style-type: none"> • In 2005 44 kilometer spits- en plusstroken aangelegd (betere doorstroming op wegen pas na een jaar meetbaar). • Projecten wegverbreding vertraagd i.v.m. luchtkwaliteit; doelen worden iets naar beneden bijgesteld.

Ruimte en wonen

Het kabinetsbeleid op het gebied van ruimtelijke ordening gaat uit van het motto: decentraal wat kan en centraal wat moet. De Nota Ruimte die in 2005 in werking is getreden, ondersteunt gebiedsgerichte ontwikkeling waarbij alle betrokken partijen (publieke en private partijen) kunnen deelnemen. Voorbeelden zijn het Project Mainport Rotterdam en Zuidas. Zuidas is een schoolvoorbeeld van een gebiedsontwikkelingsproject waarbij geïnvesteerd wordt in extra woningen, moderne kantoren, culturele voorzieningen en infrastructuur. In 2005 hebben het Rijk en de gemeente Amsterdam uitgesproken dat ze daarvoor financiële reserveringen zullen maken. Ook worden ruimtelijke investeringsprojecten gefinancierd die passen binnen het nationaal ruimtelijk beleid, maar die zonder de bijdrage niet van de grond zouden komen of niet de gewenste kwaliteit opleveren. In 2005 is er vanuit het Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) 70 miljoen euro geïnvesteerd in 8 projecten, waaronder de Spoorzone Delft, Arnhem Rijnboog en Enschede muziekkwartier.

De woningproductie in Nederland moet omhoog om doorstroming te verbeteren en zo starters op de woningmarkt betere kansen te geven. Na jaren van dalingen, neemt de productie van nieuwbouwwoningen sinds 2004 weer toe. In het afgelopen jaar zijn met de meeste stedelijke regio's ook afspraken gemaakt over de woningproductie tot 2010, waardoor het woningtekort kan worden beperkt tot de beoogde 1,5 à 2 procent.

Natuur en milieu

Bij het bereiken van economische groei, moet het milieu niet evenredig zwaarder belast worden. Dit is een belangrijke voorwaarde om de kwaliteit van de leefomgeving te vergroten. Een belangrijk onderwerp in 2005 was de luchtkwaliteitsproblematiek. Aanleg van wegen en andere bouwprojecten zoals woningbouw hebben vertraging opgelopen, omdat niet overal in Nederland de Europese normen voor luchtkwaliteit worden gehaald. Daarom wordt van 2005 tot en met 2015 900 miljoen euro ingezet voor schonere lucht, Doel is om de uitstoot van fijnstof en stikstofdioxide te verkleinen. De overgang naar duurzame energie wordt gestimuleerd: 6,4 procent van de elektriciteit in Nederland wordt op duurzame (milieuvriendelijke /milieubesparende wijze) geproduceerd.

Immigratie en integratie

Het Nederlandse beleid op het terrein van immigratie en integratie is gericht op een restrictief toelatingsbeleid, inburgering en handhaving.

Ondanks het restrictieve toelatingsbeleid is de asielinstream voor het eerst weer toegenomen (naar een aantal van 12.347 instromers). In 2004 was de instroom nog minder dan 10 duizend. Wel hebben de verscherpte eisen voor gezinshereniging geleid tot een kwart minder machtigingen hiervoor dan in 2004. In 2005 ligt het aantal instromers door gezinshereniging op circa 30 duizend.

Gemeenten zijn in 2005 in staat gesteld om 30 duizend nieuw- en oudkomers een inburgeringstraject aan te bieden. Voortaan moeten vreemdelingen die zich duurzaam in Nederland willen vestigen en inburgeringsplichtig zijn, een basisexamen inburgering doen in het herkomstland. Het aantal toegelaten kennismigranten is gestegen tot circa 1.700, mede door de kennismigrantenregeling.

Een veiliger samenleving

Om een veiliger samenleving te bereiken is het in 2002 opgestelde

Veiligheidsprogramma "Naar een veiliger samenleving" in 2005 verder uitgevoerd.

Hiernaast waren de aanpak van terroristische dreigingen en het beter voorbereid zijn op eventuele crises voor 2005 speerpunten van beleid. Na de aanslagen in Madrid en de moord op Theo van Gogh (in 2004) heeft het kabinet zich extra ingespannen voor terrorismebestrijding.

Doelstelling:	Voortgang:
Vermindering criminaliteit en overlast met 20-25% (tussen 2008 en 2010) en in de vijftig ernstigste probleemwijken al in 2006.	<ul style="list-style-type: none">• Aantal burgers dat zich wel eens onveilig voelt is gedaald.• Het aantal geweldsdelicten is verminderd.• Daling van de door inwoners van probleemwijken ondervonden vermogens- en geweldscriminaliteit en het gevoel van onveiligheid.• Negatief: een stijging van het aantal door 12-17 jarigen gepleegde zware delicten.
Verbeteren van prestaties in de veiligheidsketen	<ul style="list-style-type: none">• De aanpak van veelplegers is door betere regionale samenwerking versterkt.• In de rechtspraak zijn in 2005 - mede door snellere afhandeling - meer zaken afgedaan.• In 2005 waren genoeg cellen beschikbaar, zodat geen incidenteel vroegtijdige ontslagen nodig waren.
Aanpak jeugdcriminaliteit en probleemjongeren: Kortere doorlooptijden in het besluitvormingsproces in de jeugdstrafketen: 80% van de gevallen moet binnen 3 maanden worden afgedaan door het OM	<ul style="list-style-type: none">• Door verbetering samenwerking tussen organisaties in jeugdbescherming: in 75% van de gevallen vindt afdoening door het openbaar ministerie binnen 3 maanden (2004: 73%).

Bestrijding terrorisme crisisbeheersing en bescherming vitale infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband tussen inlichtingendiensten, politie, immigratie- en naturalisatiediensten, het OM, FIOD en de economische controledienst is in 2005 verder ontwikkeld (de zogeheten Contra-terrorisme Infobox). • De kwetsbaarheid van belangrijke infrastructuur (wegen bruggen, tunnels havens etc.) is rijksbreed in kaart gebracht en geanalyseerd. • De risico en crisiscommunicatie bij het Rijk en andere overheden is verbeterd door een speciaal daarvoor ingesteld Expertisecentrum.
---	--

Toegankelijke zorg

Om ervoor te zorgen dat iedere burger in Nederland binnen een redelijke termijn zorg ontvangt en dat tegelijkertijd de gezondheidszorg in Nederland voor burger en overheid betaalbaar en van hoge kwaliteit blijft, is een fundamentele verandering van het zorgstelsel doorgevoerd. In 2005 is wetgeving voor het nieuwe zorgstelsel afgerond en is een voorlichtingscampagne gevoerd om de invoering (per 1 januari 2006) zonder grote problemen te laten verlopen.

Doelstelling:	Voortgang
Iedereen binnen een redelijke termijn zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Wachlijsten voor levensbedreigende aandoeningen korter geworden: gemiddeld minder dan 5 weken.
Betaalbare gezondheidszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten van geneesmiddelen zijn met 40% gedaald. • Schrappen niet strikt medische behandelingen uit verzekerd pakket: gunstig effect op zorguitgaven.

Slagvaardige overheid en een levende democratie

Het kabinet wil minder regels en de kwaliteit van de dienstverlening en de efficiency van de overheid verbeteren, zoals ook staat in het Programma Andere Overheid.

Doelstelling	Voortgang
Kwaliteit dienstverlening: In 2007 65% van overheidsdiensten elektronisch beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • In 2005 elektronische beschikbaarheid overheidsdiensten gestegen naar 55%. • In 64% gemeenten kan aanslag OZB via de website ingekeken worden. • In 50% gemeenten kan adreswijziging elektronisch worden doorgegeven. • Aanvraagformulier voor verschillende registeruittreksels (zoals uittreksel uit geboorteregister) digitaal beschikbaar gekomen.

Minder regels Voor bedrijven en ook in het onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • 9% minder administratieve lastendruk voor bedrijven • vermindering van 8% administratieve lasten voor onderwijsinstellingen
Verbeteren efficiency overheid	<ul style="list-style-type: none"> • In 2005 takenanalyse rijksoverheid afgerond en gestart met herinrichting

De voorstellen van de gekozen burgemeester zijn ingetrokken na een discussie hierover in het parlement. Om de democratie te versterken zijn nieuwe initiatieven gestart, waaronder het stimuleren van burgemeestersreferenda, een burgerforum over het kiesstelsel en de spreiding van raadsverkiezingen.

Nederland in EU

Nederland is al jarenlang een netto-betaler aan de EU. Dit betekent dat Nederland meer geld aan Europa afdraagt dan ontvangt. Per inwoner van Nederland werd – vergeleken met andere landen – veel geld afgedragen. Vorig jaar heeft Nederland een korting van één miljard euro bedongen op de jaarlijkse afdrachten aan de EU. Dit betekent dat de netto-betalingspositie is verbeterd.

3. De economische en financiële situatie in 2005

De economische situatie

De gemiddelde economische groei over 2005 van 1,1 procent is lager uitgekomen dan in de Miljoenennota voor 2005 werd verwacht. Toen werd nog uitgegaan van een groei van 1½ procent over het jaar als geheel. De belangrijkste oorzaak hiervan is de minder uitbundige groei van de wereldhandel, mede als gevolg van de hogere olieprijs. Ook op andere fronten was 2005 nog geen geweldig jaar: de werkloosheid bleef nog hoog en veel huishoudens gingen er in koopkracht op achteruit.

Economische gevolgen van hogere olieprijs

In de Miljoenennota voor 2005 werd nog uitgegaan van een olieprijs van 35 dollar per vat – het werd uiteindelijk ruim 54 dollar (ongeveer 55 procent hoger). Olie is grondstof voor heel veel producten. Bij hogere olieprijs is de productie en het vervoer van goederen duurder. Dit leidt tot hogere consumentenprijzen, onder andere van gas, elektriciteit en autobrandstoffen. In 2005 wordt meer dan de helft van de totale prijsstijging (inflatie) van 1,7 procent (geraamd was: 1¼ procent) veroorzaakt door hogere olieprijs.

Stijgende lijn in economische ontwikkeling

Het goede nieuws is dat de economische situatie in de loop van 2005 beter is geworden en dat het economische herstel echt aanbrak. In het eerste kwartaal was nog geen sprake van economische groei, maar kromp de economie zelfs. Vanaf het derde kwartaal is alleen nog maar positief economisch nieuws te melden. Ook het consumentenvertrouwen steeg vanaf september, er werden weer meer duurzame consumptiegoederen zoals elektronica en meubels aangeschaft.

Economisch herstel ook zichtbaar op de arbeidsmarkt

Ook op de arbeidsmarkt werd het economische herstel zichtbaar. Het aantal vacatures nam toe. Na drie jaren van sterke stijgingen, is de werkloosheid in 2005 voor het eerst weer gelijk gebleven en gedurende het jaar zelfs gedaald.

Gemiddeld genomen waren er in 2005 483 duizend mensen werkloos terwijl in de Miljoenennota nog werd nog uitgegaan van 550 duizend. Eind 2005 kwam de werkloosheid uit op 460 duizend. Door de aantrekkende economie en het gevoerde beleid is het totale aantal uitkeringen sterk gedaald (WW uitkeringen: 18 duizend, bijstandsuitkeringen: 11 duizend en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: 61 duizend).

De financiële situatie

In het begin van de kabinetsperiode waren de overheidsfinanciën door de slechte economische ontwikkelingen in de gevarenzone terechtgekomen (met een tekort in 2003 van boven de in Europa toegestane 3% BBP). Nu zijn deze in een rustiger vaarwater terecht gekomen.

Feitelijk tekort in 2005: ¼ procent BBP

In de Miljoenennota 2005 werd nog uitgegaan van een EMU-tekort van 2,6 procent BBP in 2005, terwijl het feitelijke tekort op ¼ procent BBP in 2005 uitkomt. Dit komt door meevallers in de inkomsten van de overheid uit gas en meevallers bij de belastingontvangsten. Meevallers in de inkomsten komen namelijk volgens de huidige begrotingsafspraken ten gunste van het EMU-saldo, kortom ze verlagen het tekort op de begroting. Maar ook het tekort van de lokale overheden is meegavallen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het verschil tussen inkomsten en uitgaven in een jaar van de hele overheidssector: van het Rijk, van de sociale verzekeringsfondsen en van de lokale overheden. Het saldo wordt uitgedrukt in een percentage van het Bruto Binnenlands product, BBP.

Schuld aanzienlijk lager door een kleiner tekort op de begroting

De EMU-schuld komt uit op 52,9 procent BBP, veel lager dan in de Miljoenennota 2005 werd geraamd (58,1 procent). Dit komt vooral doordat het tekort op de begroting in 2005 zoveel kleiner was dan voorzien.

Lastenbeeld

De totale lasten, premies en belastingen voor burgers en bedrijven zijn in 2005 1,3 miljard euro hoger geworden. Dat is 0,5 miljard meer dan geraamd in de Miljoenennota voor 2005. Er zijn twee factoren die dit verschil grotendeels verklaren: de zorgpremies zijn in 2005 hoger uitgekomen (waaronder de opslagpremie in de ZFW die door verzekeraars wordt vastgesteld) en de lokale lasten (heffingen door gemeenten, provincies en waterschappen) zijn sterker gestegen dan geraamd.

Meevallende inkomsten

De inkomsten zijn in 2005 10,6 miljard euro hoger uitgekomen dan geraamd. Met name de tweede helft van het jaar liet een duidelijke verbetering van de ontvangsten zien, in lijn met het economische herstel in dezelfde periode. Zo is de particuliere consumptie (bestedingen, aankopen van mensen) hoger uitgekomen dan gedacht en daardoor kwam er meer omzetbelasting binnen. Ook de ontwikkeling op de huizenmarkt was gunstiger dan verwacht, wat leidde tot hogere opbrengsten in de overdrachtsbelasting. Daarnaast hebben incidentele factoren gezorgd voor meevallende inkomsten. Zo was er sprake van tijdelijke extra opbrengsten in de vennootschapsbelasting en was er een financiële transactie (aankoop van het Nederlandse gasnetwerk) wat extra geld opricht in de omzetbelasting en vennootschapsbelasting.

Uitgaven onder de voorafgestelde maxima (uitgavenkaders)

De totale uitgaven van het Rijk, de Sociale zekerheid en Zorg zijn met 1,9 miljard euro duidelijk onder de vooraf gestelde maxima gebleven.

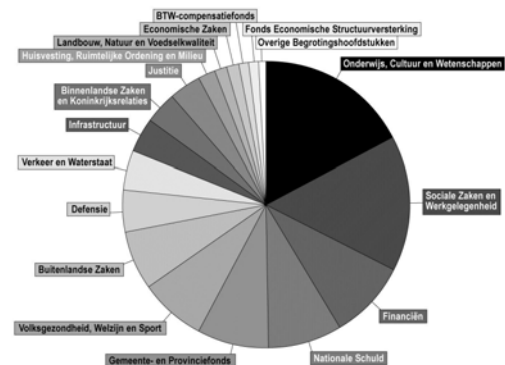
4. De totale uitgaven en inkomsten

In de voorgaande delen van deze samenvatting is vooral naar voren gekomen wat het kabinet in haar beleidsuitvoering heeft bereikt, welke maatregelen er zijn genomen. Met het vaststellen van de begroting voor 2005 zijn afspraken vastgelegd over hoeveel geld aan welke doelen wordt besteed. In meer dan 99 procent van de gevallen werd het geld ook daadwerkelijk uitgegeven aan die zaken waarvoor het geld gereserveerd was en op de wijze zoals was afgesproken. Dit betekent dat het Financieel Beheer van het Rijk op orde was.

Hieronder staan de gerealiseerde totale uitgaven en inkomsten van het Rijk, Sociale Zekerheid en Zorg over 2005.

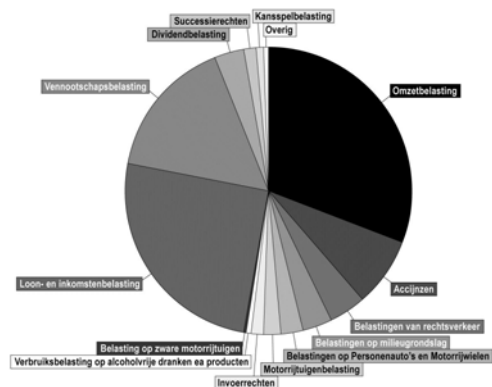
Uitgaven van het Rijk in 2005 (in miljarden) Totaal € 157,7

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	€ 27,5
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	€ 24,1
Financiën	€ 14,0
Nationale Schuld	€ 13,2
Gemeente- en Provinciefonds	€ 13,0
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	€ 11,6
Buitenlandse Zaken	€ 10,7
Defensie	€ 7,7
Verkeer en Waterstaat	€ 6,9
Infrastructuurfonds	€ 6,1
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	€ 5,6
Justitie	€ 5,6
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	€ 3,5
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	€ 2,1
Economische Zaken	€ 1,9
BTW-compensatiefonds	€ 1,9
Fonds Economische Structuurversterking	€ 1,9
Overige Begrotingshoofdstukken	€ 0,5

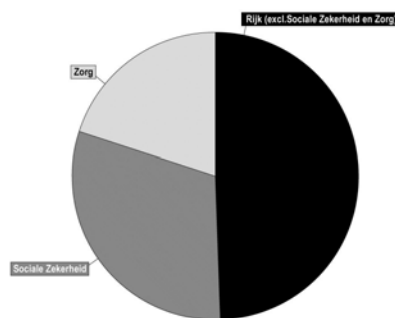
Inkomsten van het Rijk in 2005 (in miljarden) Totaal € 120,7

Kostprijsverhogende belastingen	
Omzetbelasting	€ 38,1
Accijnzen	€ 9,4
Belastingen van rechtsverkeer	€ 5,2
Belastingen op milieugrondslag	€ 4,1
Belastingen op Personenauto's en Motorrijwielen	€ 3,2
Motorrijtuigenbelasting	€ 2,4
Invoerrechten	€ 1,6
Verbruksbelasting op alcoholvrije dranken en andere producten	€ 0,1
Belasting op zware motorrijtuigen	€ 0,1
Belasting op inkomen, winst en vermogen	
Loon- en inkomstenbelasting	€ 30,9
Vennootschapsbelasting	€ 19,4
Dividendbelasting	€ 4,3
Successierechten	€ 1,7
Kansspelbelasting	€ 0,2
Overig	€ 0,1

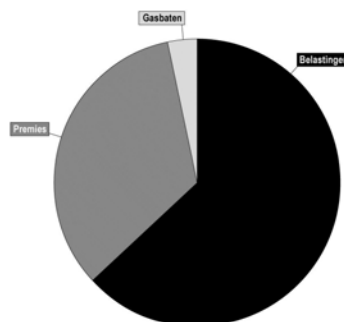
Uitgaven Collectieve Sector in 2005 (in miljarden) **Totaal € 187,4**

Rijk (exclusief Sociale Zekerheid en Zorg)	€ 93,0
Sociale Zekerheid	€ 57,4
Zorg	€ 37,0

Inkomsten Collectieve Sector in 2005 (in miljarden) **Totaal € 191,7**

Belastingen	€ 121,4
Premies	€ 64,2
Gasbaten	€ 6,1

Meer informatie

Voor de volledige stukken van het Financieel Jaarverslag van het Rijk, waarin álle beleidsterreinen uitgebreid worden behandeld, kijk op www.minfin.nl onder het onderwerp 'Begroting'. Daar vind u onder andere het dossier Jaarverslag en Verantwoordingsdag. Maar ook andere dossiers bieden informatie over bijvoorbeeld de begroting, het begrotingsbeleid en het begrotingsproces.

Het ministerie van Financiën heeft ook informatiebladen over de volgende onderwerpen:

- De derde woensdag in mei
- Prinsjesdag, de Miljoenennota en het koffertje
- Begrotingsbeleid door de jaren heen
- Samenvatting Miljoenennota 2006

De informatiebladen kunt u bestellen via internet www.minfin.nl (Service > Publicaties). U kunt ze ook telefonisch bestellen via Postbus 51 infolijn elke werkdag van 9.00 tot 21.00 uur. Telefoon: 0800-8051

Ministerie van Financiën
Directie Bedrijfsvoering & Communicatie
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
Internet: www.minfin.nl